

Monika Válková Maciejewska

Studenci z Korei, Japonii i Chin w Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (lata 2012/2013–2016/2017)

Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców UAM (SJiKPdC) powstało w 1985 roku i jest dziś częścią Instytutu Filologii Polskiej WFPiK UAM. Ponad 30 lat lektorzy zatrudnieni w Studium prowadzą zajęcia ze studentami z różnych części świata w odpowiednio dobranych pod względem liczby godzin i poziomu zaawansowania kursach. Są to grupy obejmujące wszystkie poziomy zaawansowania języka polskiego (A1–C2), o wymiarach godzinowych od dwóch do dziesięciu w tygodniu, intensywne kursy roczne czy kursy dla zamkniętych grup (np. studenci z Ukrainy, Chin, Stanów Zjednoczonych Ameryki).

W niniejszej pracy zaprezentuję wyniki analizy, której podstawą było zainteresowanie słuchaczy pochodzących z Dalekiego Wschodu: z Japonii, Korei i Chin kursami języka polskiego w SJiKPdC¹. Wyniki zestawienia obrazują, jak zmieniła się liczba tych kursantów przez ostatnie pięć lat (lata 2012–2017) oraz jakie kursy najchętniej wybierano.

Rok	2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Słuchacze	375	358	451	371	460	437	436	385	374	309
Korea	10 (2,6%)	15 (4,1%)	6 (1,3%)	13 (3,5%)	16 (3,4%)	24 (5,4%)	22 (5,0%)	21 (5,4%)	11 (2,9%)	18 (5,8%)
Chiny	7 (1,8%)	10 (2,7%)	5 (1,1%)	8 (2,1%)	12 (2,6%)	20 (4,5%)	16 (3,6%)	15 (3,8%)	8 (2,1%)	15 (4,8%)
Japonia	3 (0,8%)	3 (0,8%)	4 (0,8%)	4 (1,0%)	8 (1,7%)	7 (1,6%)	4 (0,9%)	6 (1,5%)	6 (1,5%)	7 (2,2%)

1 Do przygotowania wszystkich wyliczeń posłużyły dokumenty archiwalne Studium (lata 2012–2017).

W powyższym zestawieniu wzięto pod uwagę stosunek liczby osób z Korei, Chin i Japonii (stypendystów Hankuk University of Foreign Studies (HUFS), Tokijskiego Uniwersytetu Studiów Międzynarodowych (TUFS), pracowników uczelni, którym przysługuje prawo uczenia się czy doskonalenia polszczyzny, osób prywatnych) na kursach języka polskiego do liczby wszystkich uczestników kursów języka polskiego jako obcego (stypendystów rządów i uczelni zagranicznych, stypendystów programu Erasmus, Erasmus Mundus, pracowników, osób prywatnych). Z powyższego wynika, że o ile liczba wszystkich słuchaczy w semestrze letnim maleje, o tyle liczba słuchaczy z Dalekiego Wschodu w drugim semestrze wzrasta (z wyjątkiem lat 2013 i 2015, kiedy zmalała liczba studentów z Japonii, oraz roku 2016, kiedy ubyło studentów z Korei). Największe zainteresowanie odnotowuje się ze strony Koreańczyków, następnie Chińczyków i Japończyków.

Studenci z Korei i Japonii przyjeżdżają do SJiKPdC najczęściej w ramach programów stypendialnych swoich macierzystych uczelni (odpowiednio z HUFS w Seulu i TUFS). Oprócz stypendystów, którzy skorzystali z miejsca wskazanego przez ośrodek akademicki, notujemy także studentów o innej proweniencji (są wśród nich słuchacze prywatni, osoby pracujące czy uczestnicy innych programów). Poniższa tabela przedstawia stosunek studentów wysyłanych przez TUFS i HUFS do pozostałych słuchaczy kursów języka polskiego z Korei i Japonii. Z poniższych danych wynika, że liczba studentów z Korei nieobjętych programem HUFS wzrastała do roku akademickiego 2015/2016 łącznie, a liczba studentów nieobjętych programem TUFS wzrasta bądź utrzymuje się, co w obu przypadkach dobrze rokuje na przyszłość.

Rok		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
		I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Korea	HUFS	7	10	6	9	12	14	11	11	7	13
	Inni	3	5	0	4	4	10	11	10	4	5
	Razem	10	15	6	13	16	24	22	21	11	18
Japonia	TUFS	2	2	1	1	3	3	2	2	2	2
	Inni	1	1	3	3	5	4	2	4	4	5
	Razem	3	3	4	4	8	7	4	6	6	7

Grupa intensywna

Roczny intensywny kurs oferowany przez SJiKPdC obejmuje 20 jednostek lekcyjnych w tygodniu. Jest to kurs przygotowujący do podjęcia studiów w języku polskim, rozpoczyna się on od poziomu A0 i kończy na poziomie B1 (B2). Uczestniczą w nim osoby pragnące rozpocząć naukę na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza bądź innych poznańskich uczelniach lub pracujące czy mające rodziny w Poznaniu (cele zawodowe lub prywatne). Od roku akademickiego 2012/2013 do dziś w semestrach zimowych w kursie intensywnym uczestniczyło 10 Chińczyków i po 3 osoby z Korei i Japonii, w semestrach letnich zaś liczba ich była nieco mniejsza (odpowiednio 7, 3 i 2 osoby). W roku akademickim 2015/2016 odnotowano największy odsetek studentów z Dalekiego Wschodu, było ich aż 6 na 17 słuchaczy, co stanowi 35,2%. Warto też zaznaczyć, że w tym roku akademickim grupa nie zmieniła się, co odnotowano wcześniej i w latach późniejszych.

Rok	2012/2013		2013/2014				2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Semestr	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Grupa	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Korea					1							
Kuba									2	2		
Malta	1								1	1		
Maroko		1					1					
Niemcy	1		1					1				
Norwegia	1											
Palestyna					2							
Papua Nowa Gwinea												1
Polska/Syria					1		1					
Rosja						1				1		1
RPA												
Szwajcaria							1					
Szwecja/Syria	1		1									
Tajwan												1
Tunezja						1						1
Turcja	8		7		1	1	1	1	2	2		
Ukraina		3		3		1					6	6
Uzbekistan						1						
Wietnam						1						
Włochy											1	1
Zimbabwe							1					
Razem	15	12	12	7	9	11	10	12	9	16	8	17
W semestrze	27	19	30				21		17	17	15	11

Rok	2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Chiny	1 3,7%	1 5,3%	1 3,3%	1 4,8%	2 12,5%	1 12,5%	4 23,5%	4 23,5%	1 6,7%	1 0,0%
Japonia			2 6,7%	2 9,5%	1 6,3%	1 12,5%				
Korea			1 3,3%	1 4,8%			2 11,8%	2 11,8%		
Razem	1 (3,7%)	1 (5,3%)	4 (13,3%)	4 (19,0%)	3 (18,8%)	2 (25,0%)	6 (35,3%)	6 (35,3%)	1 (6,7%)	0 (0,0%)

Rok	2012-2017	
	I	II
Chiny	9 (8,5%)	7 (9,2%)
Japonia	3 (2,8%)	3 (3,9%)
Korea	3 (2,8%)	3 (3,9%)
Razem	15 (14,2%)	13 (17,1%)

Kursy semestralne

Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców oferuje słuchaczom kursy semestralne w wymiarze 2, 4, 6 i 10 godzin w tygodniu (przez 15 tygodni) oraz kursy roczne. Studenci, którzy już studiują na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza, mają obowiązek uczestniczenia w zajęciach w wymiarze 2 jednostek lekcyjnych w tygodniu (przez 30 tygodni). W pozostałych przypadkach wybór typu kursu uzależniony jest od takich czynników, jak:

- rodzaj stypendium (stażu);
- obowiązki uczelniane lub wynikające ze stosunku pracy czy inne (dyspozycyjność). SJiKPdC prowadzi lektoraty dla pracowników i doktorantów UAM – lektorów języków obcych (30 tygodni × 4 godziny);
- kwestie formalne (zawiązanie się bądź niepowstanie danej grupy).

SJiKPdC odpowiada także na bieżące potrzeby rynku i organizuje kursy specjalistyczne (dla zorganizowanych grup) w wymiarze czasowym zaproponowanym przez daną grupę (w semestrze letnim roku akademickiego 2016/2017 odbyły się zajęcia w wymiarze 3 godzin tygodniowo dla grupy stypendystów z Chin liczącej 7 osób). Zarówno tych zajęć, jak i kursów 2-godzinnych nie wzięto pod uwagę w poniższych zestawieniach.

Grupy w wymiarze 4 godzin w tygodniu

Rok	2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Wszyscy	124	130	216	175	206	143	158	112	152	78
Erasmus	55	40	119	71	123	57	67	37	84	20
Chiny	2	5		5	8	11	5 (+ 2)*	7	2	2
Japonia					3	2	2	1	2	1
Korea	2	2	3	2	1	2	3	9	2	
Procent	5,7%	7,7%	3,0%	6,7%	14,4%	17,4%	10,9%	22,6%	8,8%	5,1%

* W semestrze zimowym roku akademickiego 2015/2016 gościliśmy dwóch słuchaczy z Chin, którzy przyjechali do Poznania w ramach programu Erasmus Mundus, co zaznaczono w tabeli. Ostateczny rezultat określono, odejmując od wszystkich studentów liczbę studentów z programu Erasmus i z powstałego wyniku obliczając procent studentów z Korei, Chin i Japonii (nie są to bowiem kraje uczestniczące w programie Erasmus).

Grupy w wymiarze 6 godzin w tygodniu

Rok Semestr	2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Wszyscy	60	67	98	97	99	99	137	114	117	106
Erasmus	37	33	58	32	72	59	84	62	72	52
Chiny	2	3	1	1		3	2	3	5	5
Japonia	1	1	3	1	4		2	2	2	2
Korea		3		3	13	4		3	8	8
Procent	13%	20,5%	10%	7,6%	62%	17,5%	7,5%	15,3%	33,3%	27,7%

Grupy w wymiarze 10 godzin w tygodniu

Rok Semestr	2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Wszyscy	95	86	87	60	86	112	90	56	47	48
Erasmus	42	10	56	21	29	30	25	20	15	8
Chiny	1	1		2		5	3	1		1
Japonia	2	2	1	1	4	4	2	2	4	5
Korea	8	10	5	8	13	17	17	6	1	10
Procent	20,7%	17,1%	19,3%	28,2%	29,8%	31,7%	33,8%	25,0%	15,6%	40,0%

Zarówno z tabel powyżej, jak i z tych poniżej wynika, że największym zainteresowaniem cieszą się grupy o największej liczbie godzin w tygodniu.

Poniżej znajdują się tabele, które ilustrują stosunek liczby osób do typu kursu. Zestawienie pokazuje, że Koreańczycy, tak jak Japończycy, wybierali najchętniej kursy 10-godzinne, Chińczycy zaś preferowali kursy 4-godzinne. Należy tu jednak zaznaczyć, że studenci często zobligowani są do wyboru danego kursu, o czym szczegółowo mówią umowy międzyuczelniane i międzywydziałowe.

Rok	2012/2013					
Państwo	Chiny		Japonia		Korea	
Semestr	I	II	I	II	I	II
4 godziny	2	5			2	2
6 godzin	2	3	1	1		3
10 godzin	1	1	2	2	8	10

Rok	2013/2014					
Państwo	Chiny		Japonia		Korea	
Semestr	I	II	I	II	I	II
4 godziny	3	5				2
6 godzin	1	1	3	1		3
10 godzin		2	1	1	5	8

Rok	2014/2015					
Państwo	Chiny		Japonia		Korea	
Semestr	I	II	I	II	I	II
4 godziny	8	11	3	2	1	2
6 godzin	2	3			1	4
10 godzin		5	4	4	13	17

Rok	2015/2016					
Państwo	Chiny		Japonia		Korea	
Semestr	I	II	I	II	I	II
4 godziny	3	7	2	1	3	9
6 godzin	2	3	2	2		4
10 godzin	3	1	2	2	17	6

Rok	2016/2017					
Państwo	Chiny		Japonia		Korea	
Semestr	I	II	I	II	I	II
4 godziny	2	2	2	1	2	
6 godzin	5	5	2	2	8	8
10 godzin		1	4	5	1	10

Podsumowanie

Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców UAM corocznie gości studentów z Korei, Chin i Japonii. Wynika to z umów o wzajemnej współpracy i wymianie studentów, podpisanych porozumień i partnerstw. Takie uniwersytety jak Tokijski Uniwersytet Studiów Międzynarodowych czy Hankuk University of Foreign Studies w Seulu i Beijing Foreign Studies University w Pekinie z prężnie działającymi polonistykami lub polskimi departamentami dbają o podtrzymanie międzynarodowych relacji. Działania te obejmują także wysyłanie do Poznania czy innych ośrodków uniwersyteckich dużej liczby stażystów i stypendystów, chcących udoskonalać swoje umiejętności językowe i wzbogacać kulturowe. Coraz więcej pojawia się też słuchaczy prywatnych z Dalekiego Wschodu, mających konkretne plany związane z Polską. Cieszy więc, że SJiKPdC UAM należy do grona placówek, w których mogą się kształcić.

Monika Válková Maciejewska

Students of Asian Origin in the School of Polish Language and Culture for Foreign Students at Adam Mickiewicz University in Poznań (2012/2013–2016/2017)

The paper regards students from Korea, Japan and China who have participated in the Polish language courses offered by the School of Polish Language and Culture for Foreign Students at Adam Mickiewicz University in Poznań. The author of the article focuses on the issue concerning the number of students of Asian origin in particular courses and shows how this situation has changed over the last five years (2012–2017).

KEYWORDS: Polish Languages for foreigners; polish studies in China, Korea, Japan.

dr Monika Válková Maciejewska – Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców UAM; zainteresowania badawcze: wykorzystanie tekstów literackich w nauczaniu języka polskiego jako obcego, teoria i praktyka przekładu.